

Zesz. Nauk. UEK, 2022, 2(996)
ISSN 1898-6447
e-ISSN 2545-3238

Szanowni Czytelnicy,

w drugim numerze „Zeszytów Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie/Cracow Review of Economics and Management” przedstawiamy sześć artykułów w języku angielskim i dwa w języku polskim. Zeszyt otwiera artykuł Konrada Kolegowicza i Wojciecha Szymli poświęcony podejmowaniu decyzji inwestycyjnych i ich wpływowi na tworzenie miejsc pracy w przedsiębiorstwach sektora energetycznego. Podstawą wniosku była analiza korelacji między nakładami inwestycyjnymi a liczbą pracujących z uwzględnieniem tempa ich zmian oraz efektu opóźnienia. Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono występowanie różnic dotyczących kształtowania się badanych wielkości oraz ich wzajemnych relacji w podziale na klasy wielkości przedsiębiorstw. Analiza korelacji wykazała niski stopień współzależności w przedsiębiorstwach małych i średnich, a wysoki w dużych.

W drugim artykule Grzegorz Wojtkowiak, Beata Skowron-Mielnik i Marcin Gołembski podejmują próbę określenia wyzwań badawczych dotyczących zachowań pracowniczych w warunkach stosowania wymuszonej pracy zdalnej. Na podstawie przeprowadzonych studiów literatury przedmiotu oraz badań ankietowych i opinii menedżerów autorzy określili istotę wymuszonej pracy zdalnej oraz wskazali problemy badawcze i wyzwania o charakterze praktycznym w tym obszarze. Stwierdzono występowanie różnic w identyfikowaniu tych problemów między respondentami biorącymi udział w badaniach ankietowych a menedżerami uczestniczącymi w warsztatach poświęconych tej problematyce. Oprócz zidentyfikowania głównych problemów związanych z wymuszoną pracą zdalną i hybrydową wskazano również, jakie są uwarunkowania tej formy pracy w odniesieniu do jej efektywności.

Pandemia COVID-19 stanowi tło dla rozważań zawartych w trzech kolejnych artykułach. Magdalena Knapieńska prezentuje wyniki badań na temat czynników determinujących poziom i dynamikę bezrobocia w Polsce w latach 2018–2021. W analizie uwzględniono następujące czynniki: koniunkturę gospodarczą, popyt na rynku pracy, migracje oraz nastroje społeczne. W rezultacie przeprowadzonych badań stwierdzono występowanie zależności między zachorowaniami i związanymi z nimi obostrzeniami w gospodarce a kształtowaniem się wspomnianych wcześniej czynników determinujących bezrobocie. Zaprezentowane w artykule rozważania

wzbogacając istniejącą wiedzę na temat pandemii COVID-19 w sferze gospodarki, w szczególności w odniesieniu do zjawiska bezrobocia.

Wpływ pandemii COVID-19 na stosowanie społecznie odpowiedzialnych działań w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi przez małe i średnie przedsiębiorstwa stanowi przedmiot artykułu autorstwa Jolanty Stec-Rusieckiej i Agaty Warmińskiej. Na podstawie przeprowadzonych badań empirycznych autorki stwierdziły, że podczas pandemii COVID-19 w praktyce zarządzania ludźmi w małych i średnich przedsiębiorstwach obecna była problematyka społecznej odpowiedzialności biznesu. Zarządzający starali się stwarzać pracownikom odpowiednie warunki pracy i wynagradzania oraz wspierać ich w zakresie szkoleń i rozwoju zawodowego.

Marta Juchnowicz i Hanna Kinowska przedstawiają w swoim artykule wyniki badań na temat czynników wpływających na dobrostan pracowników w okresie pandemii COVID-19. Na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych drogą elektroniczną na początku 2021 r. zidentyfikowano główne sposoby percepcji tych czynników przez badanych pracowników. Dalsza analiza pozwoliła na wskazanie dwóch najważniejszych czynników determinujących poczucie dobrostanu u pracowników – są to bezpieczeństwo pracy i ciekawa praca. Badani pracownicy dzielili się na tych, którzy dostrzegali znaczenie obu tych czynników, oraz na tych, którzy skupiali się na jednym lub drugim z nich.

Przywództwo stanowi od wielu lat przedmiot rozważań w licznych publikacjach naukowych. Justyna Bugaj i Alla Sulyma podejmują w swoim artykule próbę uporządkowania różnych sposobów ujmowania istoty przywództwa. Podstawę analizy stanowił przegląd literatury przedmiotu od 2010 r., w którym uwzględniono 55 publikacji indeksowanych w bazie Scopus. Przeprowadzona analiza potwierdziła złożoność fenomenu przywództwa oraz różnice w jego ujmowaniu przez autorów wywodzących się z różnych krajów. Autorki zaproponowały własne ujęcie przywództwa, które łączy elementy przywództwa sytuacyjnego i służebnego oraz jest rozpatrywane w szerszym kontekście organizacyjnym. Wskazując kierunki dalszych badań, zwrócono uwagę na potrzebę uwzględniania perspektywy płci oraz różnic geograficznych i kulturowych.

Sławomir Kamosiński analizuje w swoim artykule postawy przedsiębiorców wobec misji i wartości jako elementu wewnętrznej architektury przedsiębiorstwa. Na podstawie badań empirycznych, które miały formę wywiadów przeprowadzonych z przedsiębiorcami z sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, stwierdzono, że misja i wartości stanowiące dziedzictwo przeszłości są przejmowane w procesie sukcesji. Autor przedstawia różne postawy przedsiębiorców wobec misji i wartości: od odrzucenia ich jako zbędnych, poprzez dostrzeganie znaczenia misji i wartości i ich realizowanie, skończywszy na ich wdrażaniu pod wpływem czynników zewnętrznych.

Oddawany do rąk Czytelników numer „Zeszytów Naukowych” zamyka artykuł Anny Wziątek-Staśko i Oleny Krawczyk-Antoniuk poświęcony wpływowi wieku pracowników na postrzeganie składników proefektywnościowego klimatu organizacyjnego. Na podstawie analizy literatury przedmiotu oraz badań empirycznych potwierdzono, że wiek jest czynnikiem moderującym postrzeganie wspomnianych składników klimatu organizacyjnego, które są skorelowane z wybranymi miarami efektywności organizacji. Wyniki badań wzbogacają istniejącą wiedzę na temat wpływu klimatu organizacyjnego na efektywność organizacyjną przez pokazanie, jak postrzegają ten wpływ osoby w różnym wieku.

Kończąc przegląd artykułów składających się na drugi numer „Zeszytów Naukowych”, chciałbym podkreślić, że przedstawione w nim opracowania dotyczą aktualnych i ciągle niedostatecznie zbadanych problemów z zakresu dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, w szczególności pracy i zarządzania ludźmi w kontekście zachodzących zmian i wyzwań związanych z pandemią COVID-19. Życząc interesującej lektury, wyrażam nadzieję, że poruszane w artykułach kwestie, prezentowane poglądy i formułowane oceny będą skłaniać do refleksji i stanowić źródło inspiracji do podejmowania dalszych badań w tym zakresie.

Prof. dr hab. Aleksy Poczowski
Redaktor naczelny